

HALINA PAWLOWSKÁ

ČMELÁK

LÁSKYPLNÉ POVÍDKY

Čmelák

Láskyplné povídky

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.motto.cz
www.albatrosmedia.cz

motto

Halina Pawlowská

Čmelák - Láskyplné povídky – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2020

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

HALINA PAWLOWSKÁ

ČMELÁK

LÁSKYPLNÉ POVÍDKY

Praha 2020

© Halina Pawłowska, 2020

Illustrations © Erika Bornová, 2020

ISBN tištěné verze 978-80-267-1801-7

ISBN e-knihy 978-80-267-1824-6 (1. zveřejnění, 2020)

Čmelák

Jsem úplně upracovaná, díky tomu, že jsem si dala předsevzetí, že každý den musím napsat, co mne potkalo doma v preventivní koronavirové karanténě veselého. Tvůrčí pnutí mne ale zpomaluje v nekonečných, a přitom nezbytných činnostech, jako je vaření, praní a utírání prachu a vytírání podlahy. To úplně nesnáším! Zlaté špinavé nádobí! Notabene když stačí ho jen naskládat do myčky, i když... jen si tak představte, kolik toho nádobí je, když je nás doma sedm. Vlastně jen šest. Má sestřenice odjela na Ukrajinu. Říkám „sestřenice“, ale sestřenicí vlastně není, protože můj tatínek byl nejmladší z osmnácti dětí a její prapradědeček byl jeho nejstarší bratr. Jmenoval se stejně jako můj otec. Taky Vasil. Myslela jsem si dlouho, že babička s dědečkem byli z plození svých dětí tak vyčerpání, že na to, že už mají jednoho Vasila doma, prostě zapomněli.

Když jsem ale navštívila tátovo rodiště, tak mi tam místní pop prozradil, že rodiče dávali jména podle svatých, kteří byli patrony pro určité dny, a že se běžně stávalo, že se některé děti v jedné rodině jmenovaly stejně. Že hlavně záleželo na jejich dalších jménech. Můj tatínek měl další jméno László, protože se narodil, když Zakarpatská Ukrajina byla součástí Rakouska-Uherska, a taky se jmenoval Džmyl. Což v ukrajinštině znamená čmelák. A proč vlastně teď takhle vzpomínám? Protože jsem právě mluvila s kurýrem, který nám přiváží jídlo. Telefonoval mi, mluvil nesmírně seriózně, ale měla jsem pocit, že lehce potlačuje smích. Říkal mi, že zřejmě úplně nepochopil mou poznámku u objednávky a že prostě neví, jak mi má potraviny předat.

„Co se vám nezdá?“ zeptala jsem se ho podrážděně.

„No... zajímalo by mne, jak si to představujete...“, řekl.

„Představuju si, že mi předáte objednané zboží přesně podle pokynů“, řekla jsem upjatě.

„No právě! A vy jste přesně napsala: Zazvoňte na třetí zvonek, otevřte branku a bzučte! No... a já si nejsem úplně jistý, jakým způsobem a jak dlouho mám bzučet!“

No... máme doma telefon se bzučákem, používáme ho, když chceme někomu otevřít, ale když

jsem psala své instrukce, bylo jasné, že už je toho na mou stařeckou hlavu nějak moc.

Ale zasmála jsem se a ten upracovaný kurýr se taky zasmál a řekl mi, že mou poznámku na objednávce četl nahlas všem ve skladě a že těm přepracovaným lidem udělal hezký den. Možná že ne celý, ale aspoň chvíli. A o to přece jde, abychom aspoň chvíli každý den dokázali zapomenout na všechny katastrofy a na tvář se nám vloudil přinejmenším úsměv. Jak by řekl můj oblíbený Murphy: „Když se budete usmívat, neznamená to, že to bude všechno lepší, ale vy... vy budete vypadat líp!“

Protože platí, že:

Ani izolace nemusí být bez legrace!

P. S. Myslíte, že je v tomto mini příběhu málo lásky? Ale není! Má babička s dědečkem byli svoji od svých sedmnácti až do své smrti. Můj tatínek říkal, že je ale nikdy neslyšel spolu mluvit. Že ve dne jen mlčky pracovali a v noci se asi tiše milovali.

To naši spolu konverzovali. Věta, kterou můj táta – čmelák – mé mámě nejčastěji říkal, zněla: „Ticho bud’!“

A máma na to vždy elegantně pravila: „Ty nemluv! Stejně tě nikdo neposlouchá!“

No... a žili spolu šťastně víc jak šedesát let.

I se šedinou na skrání bud' prostě k sežrání!

Byla jsem unavená, úplně atypicky jsem se odpoledne na chvíli natáhla. Manžel přišel a lehl si vedle mě a dal mi ruku pod hlavu a chvíli jsme tak tiše a spokojeně leželi. Ta nečekaná chvílka souznění mě tak zmohla, že jsem se zeptala: „Budeš mě mít rád i starou a nemocnou?“

Pohladil mě: „Jasně že tě mám rád i takovou!“

Proč jsem se neoběsila

Já jsem se nikdy nechtěla oběsit. Připadalo mi to takové neestetické. Z filmů jsem znala ty vyhřezlé fialové jazyky, rýhy na krku a oběšence, kteří se po přeříznutí provazu odporně zhroutí do navěky nepoužitelné hromádky. Já jsem se chtěla utopit!

Chtěla jsem se utopit a plout po proudu řeky třeba až do moře. Chtěla jsem elegantně zmizet a zároveň doufat, že mne po smrti budou kolébat konejšivé vlny.

Za mým neštěstím byla (pochopitelně) láska! Milovala jsem Jeníka. On mne taky miloval. Zdála jsem se mu nejkrásnější dívkou, kterou kdy potkal. Díval se na mne očima, ve kterých byl nejen obdiv k mé dokonalosti, ale taky údiv, že právě jemu tenhle drahocenný poklad spadl do klína. Milovali jsme se do svatby, milovali jsme se po svatbě, milovali jsme se hezky asi osm let. Pak Jeník potkal Druhou Osudovou Ženu! V té době

mi bylo třicet dva a měla jsem dvě děti a kruhy pod očima a o deset kilo víc než před svatbou. Jí bylo dvacet jedna, neměla kruhy, neměla děti a vážila tolik jako já, když mi bylo čtrnáct. Jeník měl v očích údiv, že takovýhle poklad se jím nechá líbat a že právě jemu říká věty typu: „Jsem na starší kluky...“ (Jeníkovi bylo třicet čtyři) a „... připadám si s tebou taková bezpečná...“ Já jsem si tedy bezpečná nepřípadala. Potkala jsem je. Byla to jedna z největších ran v mém životě. On se totiž na tu mladou krasavici díval tak zamilovaně, že mi pukalo srdce.

Šla jsem proto k Vltavě. (Vždycky jsme bydleli blízko.) Dívala jsem se na vodu. Byla kalná, šedivá a jistě chladná. Stála jsem na úplném okraji a slzy mi proudily po tvářích. Chtěla jsem skočit, chtěla jsem skončit se svým zoufalstvím. Litovala jsem své rodiče, své děti, Jeníka i sebe. A pak až úplně ke břehu připlulo asi sto labutí. Byly špinavé a šedé jako Vltava. Největší labuťák vylétl na břeh a natáhl po mně krk. Labutě byly nesmírně agresivní. Obklopily nábreží tak, že se tam prostě nedalo skočit. Odháněla jsem je vztekle, možná že jsem do toho něžného zvířete, které mne tahalo za nohavici, i kopla. A takhle se z mé lítosti stal vztek. Šla jsem pryč. V pekárně jsem si koupila koláč, dětem jsem koupila čokoládové bonbony a Jeníkovi jsem řekla rázně: „Hele, seber se

a jdi za tou svou krasavicí!“ A on se sebral a šel. Byl u té své krasavice tři dny... Je mi dnes čtyřicet. Jeník se na mne dívá s láskou i údivem, že mu takovýhle poklad (já) spadl do náruče. Labuť krmit nikdy nechodíme. A přitom... zasloužily by si to.

Mějte se dobře a nevěšejte se. Nikdo a nic za to nestojí!

P. S. Jinak mám zvířata dost ráda.

Život je správnej

Má dcera tuhle přišla domů a na tváři měla nepřičetný úsměv. „Co se stalo?“ zeptala jsem se. Zavýskla štěstím. „Potkala jsem kluky! Hezký kluky!“ Mé dceři je třináct. Dlouho stojí před zrcadlem, je pološílená z toho, že má pupínek pod loktem, a na krku nosí buď obrovské žluté srdce, anebo hliníkovou židovskou hvězdu. Má dcera si myslí, že jsem chudinka, co má už všechno hezké za sebou. Má dcera má pravdu. Tenhle týden byl hrozný. Praskla mi ztvrdlá kůže na chodidle, starosta rozhodl, že se před naší chalupou postaví bytovka, dědeček bojoval s kýlou a já neustále potkávala lidi, kteří se se mnou nechtěli bavit a já s nimi taky ne.

Pak byla sobota a vysvitlo slunce. Stálo vysoko a vzduch byl tak svěží a ostrý, že se zdálo, že vane z Alp anebo snad přímo od moře. Po Karlově náměstí šel mladík. Byl hrozně vysoký a hubený, měl tašku od luxu, batoh a zlomenou nohu. Ne-

mohl zvládnout obrubník, kymácel se, klopýtal a štěně v tašce od luxu kňučelo, protože si připadalo jako na houpačce na matějské. Pomohla jsem tomu mladíkovi. Bylo mu asi o deset let míň než mně. Vzala jsem mu tašku se psem, batoh a nabídla jsem mu své pevné rameno. Šli jsme spolu přes křižovatku a on se usmíval jako muž, který vždycky v historii byl křehký a zranitelný, a já šla pevně jako žena, která už od pradávna hlídala oheň a svým silným tělem dávala budoucnost pokolením.

Pak mne pozval na kávu a já šla. A pak mi ten chlapec, protože byl romantický, koupil tři balonky, a ony, protože jsem nešikovná, ulétly a pomalu pluly nad Karlovým náměstím. A ten chlapec, protože byl mladý, tak po mně chtěl mé telefonní číslo, a já, protože už jednu lásku mám, jsem mu dala falešné a pak jsem šla domů a na tváři jsem měla nepříčetný úsměv.

„Co je?“ zeptala se mne dcera. „Potkala jsem kluka!“ vypískla jsem štěstím. „Hezkého kluka!“ A najednou má dcera prohlédla. A i já v jejích očích, přes všechna ta moje léta, přes všechny ty moje zakazy diskoték a časopisů jako Bravo a nekoupených bot, které stojí přes dva tisíce, i já jsem náhle byla plnohodnotným člověkem! Má dcera se mne lehce dotkla:

„Život je, mami, správnej, vid'...“

Má prasklá pata se mi vůbec nehodí, základy k bytovce před chalupou se už začaly kopat, dědeček šel na operaci a lidí, kteří se nechtějí bavit se mnou a já s nimi, je čím dál víc.

Příkývla jsem: „Je. Správnej...“

Z téhle historky vyplývá jen jedno: Pomáhejte mužům v nesnázích!

Moje maminka byla pašerák

Přijeli k nám Ukrajinci z Ukrajiny. Byli ověšeni obrovskými neforemnými brašnami a z nejtajnějších koutů svého těla tahali peníze, které unikly bedlivé prohlídce celníků. Ukrajinci tu nakupovali jako zběsilí. Pro děti oblečení do školy, pro babičky kašmírové šátky, pro muže nové džíny a koženkové bundy, pro ženy sametové sukně a bolerka a pro všechny levné, tvrdé boty. Ukrajinci hystericky pobíhali od obchodních domů po „levná oblečení“, nakukovali do košů s výprodejem a nábožně obcházelí stánky, u kterých plaše oslovovali Vietnamce. Ukrajinci si pořídili plné kufry, plné tašky, které svázali kabelem, a plné balíky, z kterých vykukovaly podivné kusy podivných látek. Pak se Ukrajinci začali třást. Hrůzou. Čekal je totiž hraniční přechod. Ukrajinci do pruhovaných běhounů začali balit kašmír, džíny si oblékli na sebe hned troje najednou, u zahraničních bund trhali značky výrobců a rukávy svetrů

obalili popelem a z večerních šatů uhnětli raneček, který vypadal jak hadr na podlahu. Ukrajinci měli v očích běs. Ve svém strachu byli politováníhodní, nedůstojní a „maličcí“. Dívala jsem se na ně s nadhledem. Naše země má bezvívový styk téměř s celým světem a většina pracovníků na celnicích při pohledu na naši státní značku jen přezíravě mávne rukou. Ve své svobodě a jistotě nám dnes lidská ubohost připadá jaksi nepatřičná. Komplikace s podplácením na přechodu je nesmírně vzdálená a náš postoj je postojem těch, co na zámku zapomněli, že přišli z podzámčí. A přitom... v dějinách světa i v běhu našich životů to přece není tak dávno! Ještě před chvilkou jsme plenili východoněmecká města! Boty salamandry jsme mazaly bahnem, aby vypadaly ošoupaně, výrobky pro domácnost jsme zašupovaly hluboko pod sedadla autobusů a rozkládaly nad nimi svoje široké sukně, pod své volné šaty jsme strkaly prádlo pro kojence a předstíraly tak nejvyšší stupeň těhotenství... Nedávno jsme měly marky zastrčené v podprsenkách a na hranicích byla v našich očích hrůza, bezmocnost a provinilost. Budme dnes milosrdní! Spravedliví! Potírejme vekslácké pašeráky a mějme přitom tolerantnost a vřelost v srdci k matkám, které chtějí pro sebe i svou rodinu „to lepší“. Chtěly to přece i naše maminky. I ta moje. Jela tehdy z Drážďan do Prahy. Koupi-

la pro svá vnoučata šest párů zimních bot. Koupila pro snachu k Vánocům kráječ na chleba. Na hranicích se zmítala v poryvech špatného svědomí. Botičky zastrkala do krabice s kráječem a na celníka upřela své těkavé oči. Okamžitě přitáhly jeho pozornost. Ukázal přísně na krabici nad její hlavou: „Co je to?“ Maminka se zachvěla hrůzou. Koktavě vyjekla. „To je... to je... kráječ na boty!“

Mějte přítelkyni Janu

Ve třetím ročníku gymnázia jsme dostali slohový úkol. Jeho téma bylo „Úvaha o samotě“. Uvažovala jsem tehdy 45 minut a zcela nekompromisně, což ostatně odpovídalo mému mladému věku, jsem dospěla k závěru, že „samota je strašlivá propast, a pozor na každého, kdo do ní spadl, aby nás tam taky nezatáhl...“ Třídní učitelka se tehdy zhrozila mého egoismu a přinutila mne jako na pranýři číst svou úvahu před celou třídou. Všichni se v odporu odvraceli od mého charakteru a říkali lítostivě, že nechápu, že každý osamělý je strašlivý chudák.

Jsem už mnohem starší. Prohlédla jsem. Víím, že každý osamělý je strašný chudák, taky ovšem víím, že hodně z osamělých si za svou samotu může samo. A nemusí to být zrovna devianti, co trhají mouchám křidýlka, kočkám ocasy a co przní nezletilé holčičky... Ne! Opuštění mohou být ti, co v chvatu doby, v hektičnosti podnikání, v kariéře,

manželství, rodičovství a ve své slávě zapomněli na své přátele. Zapomněli do nich „investovat“, zapomněli na chvílky, kdy se jen tak sedí a klábosí, kdy se vzájemně cítí pouto sounáležitosti, pochopení a lásky...

A to je pak zlé. Pak totiž nikdo takový nemůže mít přítelkyně, jako mám já. Nemůže mít Dášu, která vždycky pohotově upeče koláč a pohladí čokoládou, kávou a provoněnou kuchyní mou rozbolavělou duši, nemůže mít Šárku, která si v nekonečné dálce Ameriky nechá vyrobit razítko „Jsi úžasná“, kterým mi v dopisech připomíná nesmyslnost mých komplexů, nemůže mít Vlastu, která kdykoliv vyrazí kamkoliv, aby se mnou vypila litry alkoholu až do milosrdného zapomnění, a nemůže mít Janu, která kdysi v nejbouřlivějších momentech mého zmítajícího se manželství přijela uprostřed noci se srolovaným kobercem a zeptala se: „Kde je?“ Myslela tím mrtvolu mého muže. Byla totiž přesvědčená, že jsem ho zavraždila, a přišla stopy mého zločinu rafinovaně zlikvidovat.

Neplýtvajte svou energií v byznysu, v transakcích a v s. r. o. Myslete na hezké lidské vztahy. Nikdy nevíte, kdy budete přítelkyni Janu potřebovat.

A takhle to pořád nějak chodí

Život má zběsilé tempo, obchody zanikají během nocí, hospody mění své názvy během minut a šéfové vstávají ze svých překocených židlí dřív, než se stačili pohodlně usadit. A pěšáci, v každé době malí, houževnatí a první na řadě, hledají svá optimální políčka. Taky jsem šla hledat. Po několika chybných tazích jsem se náhle ocitla v nakladatelství světově prestižního časopisu. Chystala jsem si řeč. Poučena, že skromnost musí jít stranou, chtěla jsem ohromit svými zkušenostmi, úspěchy, talentem a bystrostí. Měla jsem na sobě bílou (bílou!, většinou nosím černou, ale v souladu s jiskřivým zahraničím jsem pohotově změnila barvy) pelerínu a vážila jsem osmdesát kilo. Uvedli mne do velké místnosti. Bylo v ní asi sedm lidí a měli zaneprázdněně skloněné hlavy. Byli to důležití lidé. Výtvarníci, šéfredaktoři, zpravodajové, vydavatelé a finančníci. Pokynuli mi jemně a ukázali na malé křesílko. Bylo čalouněné a leh-

ké. Ostýchavě jsem si sedla jen na krajíček, na špičičku. Křesílko na okamžik strnulo, zaváhalo a pak mne vyhodilo ze svého polstrování. Křesílko bylo totiž navyklé na jinou tonáž a na jiné těžiště. Podkleslo proto na svých vratkých nožkách, zhroutilo se a srazilo mne k zemi. Pak mi uvízlo na zádech jako nedůstojná čepička (anebo hrb). Měla jsem na sobě pelerínu (bílou!) a válela jsem se po podlaze jako člověk ve stanu, kterému někdo zevnitř podtrhl tyč. Má bílá pelerína mi zamotala ruce, nosem jsem ryla v linoleu a koulela se ze strany na stranu. Všichni ti důležití lidé zmlkli. Fascinovaně mne sledovali. Byla jsem zrudlá námahou, křesílko jsem skopávala ze hřbetu a snažila se vyprostit aspoň jednu ruku. S funěním jsem se vzešla na kolena. Ozval se zvuk praskající látky, mé pelerínové švy se násilně doširoka otevřely a já vstala. Už ne v bílé peleríně. V šedém, roztrhaném hadru, v punčochách, na kterých tekla oka, a s nosem, z kterého kapala krev. V ten moment jsem si všimla, že jsem křesílku ulomila nohu. Ležela diskrétně stranou. Všichni ti důležití lidé zapomněli dýchat. Neoprašovala jsem se. Jen jsem se plaše usmála a řekla jsem mile: „Good-bye!“ Nikdo mi neodpověděl. Ticho bylo absolutní. Vyřítla jsem se na chodbu a šla volně asi dvacet metrů. Potom jsem se zastavila a začala se otrásat strašlivým smíchem. Kvílela jsem a po

obličejí jsem si rozmazávala špinavé slzy. V křehčích jsem se plazila po zdi. Takhle mne uviděl šéfredaktor. Počkal, až přestanu prskat, a vážně mi podal ruku. Právě mne přijal do svého prestižního časopisu. Včera jsem náhodou zjistila, že můj nový šéf byl kdysi dávno cirkusový klaun.

Mám rovné zuby

Tehdy, a už je to docela dávno, jsem nepokazila úplně všechno, šlo mi ale o hodně. Chtěla jsem totiž navázat perspektivní vztah!

Právě jsem ukončila vysokou školu. Byla jsem vzdělaná a měla jsem předkus.

Taky jsem byla osamocená. Má první láska už měla dceru, má druhá láska se zamilovala do herečky z Plzně a má nejlepší přítelkyně emigrovala do Ameriky. Můj tatínek hrál závodně šachy. Jeho partnerem byl doktor Černý. Filozof z Akademie. Tatínek se s ním neseznámil nejslavněji. Stál tehdy v akademické hale a byl tak rozrušen tou posvátnou půdou, že si neustále opakoval: „Nesmím zapomenout jeho jméno – dr. Černý, dr. Černý, dr. Černý...“ Dr. Černý se pak objevil v chodbě a tatínek se k němu vrhl s napřaženou rukou: „Moc mě těší. Jsem dr. Černý!“

Dr. Černý byl krásný. Bylo mu asi pětatřicet, byl v rozvodovém řízení a byl plachý. Dívali jsme se

po sobě a v našich pohledech byla něha, a někdy, to když dr. Černý nad otcem při šachové partii vyhrával, i tajená vášeň.

Jediným problémem našeho vztahu bylo, že jsme se vždycky viděli za roztržité existence mého tatínka a za iritující zvědavosti mé maminky. K tomu, aby mne dr. Černý pozval na schůzku, čas neuzrál. Vzala jsem proto věci do svých rukou. Číhala jsem na doktora před Akademií, procházela jsem se před jeho bytem a jednou jsem se dokonce potulovala i blízko soudu, kde měl poslední rozvodové stání. Osud nám nepřál. Nikdy jsme se nepotkali. Pak mi přítelkyně z Ameriky zařídila zubaře v Německu. Nasadil mi roztomilá stříbrná rovnátka. Měla jsem jich plná ústa a jela jsem s nimi v pražském metru. Byl večer. Nástupiště bylo prázdné a já ležérně mířila k východu. Svůj trpký život jsem si sladila hnědými karamelkami. Po eskalátoru přijížděl ON. Dr. Černý. (Pětatřicetiletý, rozvedený, plachý.) Kýžený okamžik byl konečně tady.

Dr. Černý jen taktak, že nerozpřáhl náruč. Jen taktak, že jsem se k němu nerozběhla úprkem. Náhle jsem se prudce zarazila. Rovnátka. Na pevných drátcích ve svých ústech jsem ucítila obrovské chuchvalce přilepených karamel. Jazykem jsem jezdila jak šílená. Sliny mi kapaly na zem.

Beznadějné! K dr. Černému jsem se rychle otočila zády. Zbaběle jsem prchla.

Pak už jsem dr. Černého nikdy neviděla. V šachovém klubu ale hrál dál. Mému otci se vyhýbal a můj tatínek tvrdil: „Ten chlap neumí prohrávat. Vždyť já mu dal jen jednou mat!“

Dnes jsou mé zuby docela rovné, mám dceru a můj tchán je z Plzně.

Velice fekální historka

Jeden můj kamarád pracuje ve velké reklamní agentuře. Je dokonce jejím šéfem a je velice elegantní. Nosí obleky minimálně od Bosse, nosí boty minimálně od Stefaniho a nosí aktovky z jemné kůže, které jsou plné smluv, šeků a někdy i peněz. Můj kamarád běžně cestuje po celém světě, blbne hlavy klientům a ke každému se chová s onou zvláštní směsicí zdvořilosti, odtažitosti a žoviálnosti, která patří k jistému postavení, k poměrně dobrému zdraví a k prosperující rodině.

Tak tenhle můj přítel pil se mnou kávu v malém baru na Jungmannově náměstí. Do baru vstoupila čtyřicetiletá dáma. Měla plášť s liškou, měla náušnice od Diora a pleť si jistě ošetřovala těmi nejdražšími kosmetickými přípravky. Ta dáma s mým přítelem na sebe pohlédli a v ten okamžik dáma zrudla a můj kamarád zbělel. V další okamžik dáma couvla, zamotala se do sametu u dveří a vrhla se ven, ještě v další okamžik se mému

známému na čele zatřpytily kapky potu a ještě o něco později, když z dámy zbyl v místnosti jen chlad ze sychravého nebe, můj přítel ztěžkle vydechl. „Radši jsem měl tehdy umřít.“ Můj kamarád trochu koktal. A tak až za další chvíli jsem si vyposlechla tuhle velice fekální příhodu.

Stala se asi před dvaceti lety. Jemu. Jmenoval se Štěpán – bylo mu dvacet dva, jí – jmenovala se Irena – bylo dvacet jedna. Mezi nimi byl vztah. Nelze říci, že to byla láska až za hrob. Byl to raný vztah jiskřivé hravosti, který může nastat po měsíčním koketování na chodbě fakulty. Po koketování následovaly polibky v průjezdu, jedenkrát sex na koleji a pak návštěva Štěpána u Ireniných rodičů. Byl pátek večer. Štěpán se měl jít představit. Štěpán povečeřel sekanou v menze a pak si dal pár piv v hospodě, která se jmenovala Špitálka. Pak Štěpán vyrazil k Irenině bytu. Bydlela blízko Hradčan. V maličkém bytě, který Irenčin tatínek svérázně přestavoval v naději, že z něj udělá byt mnohem větší. Už v momentě, kdy Štěpán zazvonil, cítil, že něco není úplně v pořádku. Jeho střeva bublala. Jeho střeva jako by vemlouvala, aby jim věnoval pozornost. Štěpán odvážně vstoupil do předsíně. Přesně v ten okamžik se střeva rozhodla zachovat radikálněji. Štěpán rozčileně vykřikl: „Záchod! Kde máte záchod?!“ Irena si příchod vyvoleného předsta-

vovala jinak, přesto Štěpána rychle uvedla do kuchyně. Zde – poměrně nelogicky přímo proti jídelnímu stolu – byly kýžené dveře. Štěpán za ně ulehčeně zaplul. Ulehčeně se posadil a ulehčeně konal. Bylo mu docela dobře. Střeva se ukázňovala a ukázňovala a Štěpán najednou uslyšel silný mužský hlas: „Ježíšikriste, tohle se nedá vydržet! Otevřete okno!“ Štěpán zděšeně vzhlédl. Otevřel okno do světlíku. Seděl dál. A zase slyšel: „Je vůbec zdravej?“ Štěpán se rozhodl prokázat, že je zdravý. Byl ostatně s činností u konce. Trochu si upravil límeček, rozhlédl se a strnul. V místnůstce nebyl toaletní papír.

„Co tam tak dlouho dělá?!“ rozhořčoval se v kuchyni tatínek. „Měli jsme večeřet, teď mě tedy přešla chuť...“ Štěpán se zoufalstvím potil. Napadlo ho, že mu pomohou trenýrky. Použil je místo papíru. Spláchl.

Nic. Nestalo se nic. Bavlna trenýrek vytvořila v míse nekompromisní špunt. Štěpán zoufale tahal řetízek splachovadla a pak se staly tři věci najednou: Řetízek zůstal Štěpánovi v ruce, z mísy se vyvalila voda i s obsahem a valila se a valila a valila a tekla v litrech a hektolitrech a na podlaze se rozlévalo páchnoucí moře a kaluž se rozlévala pod dveřmi, a Štěpán je rozrazil a nedíval se napravo ani nalevo, jen běžel ven. A běžel a běžel a běžel, až doběhl domů do Záběhlic. Pak

se nechal Štěpán z přírodovědecké fakulty přear-
dit na fakultu matematicko-fyzikální a Irenku už
nikdy neviděl. Až teď. V malém bistro na Jung-
mannově náměstí. Tvář se mu perlila a z Irenky
zbyl v místnosti jen chlad sychravého dne... A to
je konec. Co jsem mohla říct příteli, který vydě-
lává v dolarech, který má vlastní domek na Bar-
badosu a který má svou... minulost. Snad jen...
že čas je milosrdný. Občas.

Potřebuji pohled zakalený láskou

Jsem typ ženy, co okouzluje úsměvem, očima, vtipem (cha), co nosí kilometry široké peleríny a cítí se skvěle v ruské trojce, přikrytá koňskou houní (to znám z literatury a vždycky se mi to moc líbilo!). Co rozhodně nejsem – typ ženy, která se lidstvu předvádí v plavkách! Okamžiky, kdy se v horku ocitnu s někým, na kom mi záleží, blízko řeky, rybníka, moře, považuji od dětství za velice nebezpečné. Vloni jsem dostala odměnu. Odjela jsem na Kanárské ostrovy. Každý den jsem chodila dvanáct kilometrů, abych byla na pláži sama. V neděli večer si mne všiml Angličan. V pondělí večer se na mne usmál, v úterý večer jsem na něj počkala v hale, ve středu večer si se mnou povídal o Evropském společenství, ve čtvrtek večer si se mnou domluvil schůzku na pátek. Horečně jsem zorganizovala výlet do hor. Bylo tam padesát stupňů Celsia a domorodci nám ukazovali, jak se metr pod povrchem vaří láva. My jsme

se vařili na povrchu a v sobotu jsem pro jistotu odešla dvacet kilometrů do skal. V neděli jsem nemohla vůbec chodit, v pondělí jsem se skrývala v pokoji a v úterý jsem se v pět ráno opatrně vyplížila k hotelovému bazénu. Lehla jsem si úplně nenápadně do poslední řady lehátek. Velice nenápadně jsem tam ležela. V poledne se teplota vyšplhala na bod varu, musela jsem jít plavat. Šla jsem takové ty nesmírně malé decentní krůčky a tvářila jsem se, že jsem jen přelud, který vyvolávají sluneční paprsky. Po dvou hodinách v chlór-u jsem musela vylézt. Velice nenápadně jsem šla zpátky. Vtom se do mne opřel vítr. Vyrval mi z rukou můj igelitový pytlíček. Začal ho honit mezi lehátky. V tom pytlíčku jsem měla tři sta německých marek. Natáhla jsem se po něm. Pytlíček odlétl. O metr. Zase jsem se natáhla (nenápadně, v plavkách!), zase odlétl, skočila jsem, o dva metry... Běhala jsem kolem bazénu jako šílená, dělala jsem obrovské čapí kroky, chňapala jsem a rafinovaně číhala, vyskakovala jsem a cupitala a vítr si hrál s mými úsporami a děti výskaly a mladíci se sázeli, jestli chytí nebo nechytí, a všichni lidi, kteří obvykle velice decentně vystavovali svá těla slunci, řvali smíchy. Pak na pytlíček dupla veliká noha. Igeliťáček byl můj. Ulehčeně jsem zvedla oči. Ano! V očích měl anglický klid, cukal mu ale pravý koutek.

Angličan pak ležel vedle hubené Němky a povídali si o Evropském společenství. Čekám na podzim. Najdu si jiného Angličana. A zaseju. V zimě začnu pučet, na jaře kvést a v létě už anglický pohled, milosrdně zakalený láskou, vydrží všechno!

A proto dřív umřou

Mám jednu kamarádku, která se opravdu vyšvihla. Vždycky byla nesmírně chytrá a vždycky báječně lyžovala. Emigrovala v roce 1958, a protože tak báječně lyžovala, tak jí u nohou ležel celý svět. Odjela do Kalifornie a její mladý manžel si konečně mohl splnit svůj sen. Mohl začít studovat právnickou fakultu. Komunisté v Československu mu to totiž nechtěli dovolit.

Má kamarádka lyžovala a vydělávala a manžel studoval a dostudoval, velmi dobře se zavedl a pak zbohatl a velmi zbohatl a narodilo se jim pět dětí a všechny ty děti byly krásné a inteligentní a manžel stavěl domy po celém světě a má přítelkyně krásněla s lety a lyžovala a hrála golf a podporovala charitativní spolky a udržovala všechny ty domy po celém světě, a pak se jim narodila vnoučata a pak jednou na Vánoce manžel porušil tradiční obřad a nepřečetl úryvek z bible, a všechny ty děti zmlkly, i vnoučata zmlkla, a má přítelkyně pochopila,